

**UCHWAŁA NR XLIV/303/2021
RADY GMINY BARTOSZYCE**

z dnia 17 września 2021 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji „Programu ochrony środowiska dla Gminy
Bartoszyce do roku 2020”**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r., poz. 1372) oraz art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2020 r., poz. 1219 ze zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z wykonania „Programu ochrony środowiska dla Gminy Bartoszyce do roku 2020” w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Bartoszyce.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

/-/ Wojciech Ferdycz

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 17 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2020 r., poz. 1219 ze zm.) organ wykonawczy gminy, w celu realizacji polityki ochrony środowiska sporządza gminne programy ochrony środowiska. Aktualny „Program ochrony środowiska dla Gminy Bartoszyce do roku 2020” Rada Gminy przyjęła do realizacji uchwałą nr XXXV/383/2018 z dnia 28 marca 2018 r.

W myśl art. 18 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska organ wykonawczy gminy sporządza co 2 lata raporty z realizacji programu ochrony środowiska, a następnie przedstawia radzie gminy. Niniejsze sprawozdanie stanowi realizację tego obowiązku. Sprawozdanie z realizacji „Programu ochrony środowiska dla Gminy Bartoszyce do roku 2020” zawiera:

- kontrolę zgodności wykonania zadań wyszczególnionych w niniejszym programie z harmonogramem realizacji programu na lata 2019-2020;
- ocenę realizacji celów i działań określonych w programie opartą na wskaźnikach.

Mając na uwadze powyższe podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.

Gmina Bartoszyce

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI

**„Programu ochrony środowiska dla Gminy
Bartoszyce do roku 2020”**

OBEJMUJĄCE LATA 2019-2020

Olsztyn, lipiec 2021 r.

SPIS TREŚCI

1.	Wstęp.....	3
2.	Podstawowe informacje dotyczące zapisów „Programu ochrony środowiska dla Gminy Bartoszyce”	3
2.1.	Cele i kierunki działań	3
2.2.	Zadania planowane do realizacji przez samorząd lub jego jednostki organizacyjne oraz zadania monitorowane	5
3.	Część sprawozdawcza	9
3.1.	Zestawienie zrealizowanych zadań własnych.....	9
3.2.	Zestawienie zrealizowanych zadań monitorowanych.....	18
3.3.	Wskaźniki realizacji programu	23
4.	Wnioski i zalecenia	24

1. WSTĘP

Program Ochrony Środowiska jest narzędziem realizacji polityki ochrony środowiska, zbieżnej z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych gminy. Określa obszary, kierunki interwencji i zadania służące poprawie stanu środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego jej mieszkańców. Sporządzenie gminnego programu ochrony środowiska jest obowiązkiem gminy w myśl art. 17 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j.: Dz. U. z 2020 r., poz. 1219 z późn. zm.). Realizacja programu jest monitorowana, a Burmistrz/Wójt co dwa lata przedstawia Radzie sprawozdanie z jego realizacji.

Aktualny „Program ochrony środowiska dla Gminy Bartoszyce do roku 2020” Rada Gminy przyjęła do realizacji uchwałą nr XXXV/383/2018 Rady Gminy Bartoszyce z dnia 28 marca 2018 r.

Zgodnie z wymogiem art. 18 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska oraz zapisami „Programu...”, Wójt Gminy Bartoszyce jest obowiązany dokonywać oceny realizacji programu i przygotowywać raporty z wykonania programu i przedstawiać je Radzie Gminy. Niniejsze sprawozdanie stanowi realizację tego obowiązku.

Sprawozdanie z realizacji „Programu ochrony środowiska dla Gminy Bartoszyce do roku 2020” zawiera:

- kontrolę zgodności wykonania zadań wyszczególnionych w niniejszym programie z harmonogramem realizacji programu na lata 2019-2020;
- ocenę realizacji celów i działań określonych w programie opartą na wskaźnikach.

2. PODSTAWOWE INFORMACJE DOTYCZĄCE ZAPISÓW „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BARTOSZYCE”

2.1. Cele i kierunki działań

„Program ochrony środowiska dla Gminy Bartoszyce do roku 2020” zawiera w szczególności:

- ogólną charakterystykę gminy,
- ocenę obecnego stanu środowiska w gminie (z uwzględnieniem dziesięciu obszarów przyszłej interwencji: /1/ ochrona klimatu i jakości powietrza, /2/ zagrożenia hałasem, /3/ pola elektromagnetyczne, /4/ gospodarowanie wodami, /5/ gospodarka wodno-ściekowa, /6/ zasoby geologiczne, /7/ gleby, /8/ gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, /9/ zasoby przyrodnicze, /10/ zagrożenia poważnymi awariami),

- cele, kierunki interwencji i zadania wynikające z oceny stanu środowiska oraz harmonogram rzeczowo-finansowy,
- opis systemu realizacji POŚ.

Poniżej zaprezentowano syntetyczne zestawienie celów i kierunków interwencji przypisanych poszczególnym obszarom interwencji:

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Poprawa jakości powietrza, ograniczenie emisji gazów cieplarnianych	I. Zmniejszanie emisji zanieczyszczeń do atmosfery
		II. Wzrost wykorzystania OZE w bilansie energetycznym
		III. Doskonalenie systemu planowania, monitoringu i edukacji
		IV. Zmniejszanie zapotrzebowania na energię
		V. Zrównoważony rozwój energetyczny gminy
		VI. Ograniczanie zagrożeń i adaptacja do zmian klimatu
Zagrożenia hałasem	Poprawa klimatu akustycznego poprzez obniżenie hałasu do poziomu obowiązujących standardów	VII. Ograniczanie hałasu
Pola elektromagnetyczne	Utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych	VIII. Ograniczenie oddziaływania pól elektromagnetycznych
Gospodarowanie wodami	Osiąganie celów środowiskowych dla wód	IX. Poprawa stanu/potencjału ekologicznego wód powierzchniowych
		X. Utrzymanie dobrego stanu ilościowego i chemicznego wód podziemnych
		XI. Stosowanie instrumentów ekonomicznych w racjonalnym użytkowaniu zasobów wodnych
	Ochrona przed niedoborami wody i powodzią	XII. Zwiększanie retencji wód w zlewniach
		XIII. Zapewnienie odpowiedniej ilości wody dla potrzeb gospodarki
		XIV. Doskonalenie planowania przestrzennego
Gospodarka wodno-ściekowa	Zapewnienie odpowiedniej ilości i jakości wody dla ludności	XV. Zaopatrzenie ludności w wodę
		XVI. Poprawa jakości wody przeznaczonej do spożycia
	Ograniczanie zużycia wody	XVII. Oszczędne gospodarowanie wodą
	Ochrona wód i gleb przed zanieczyszczeniem ściekami	XXVIII. Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnych
		XIX. Budowa, rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków
		XX. Monitoring postępowania z nieczystościami płynnymi na terenach nieskanalizowanych
Zasoby geologiczne	Racjonalne gospodarowanie zasobami kopalin	XXI. Ochrona złóż surowców mineralnych
		XXII. Efektywne gospodarowanie zasobami kopalin ze złóż
		XXIII. Zmniejszenie uciążliwości wynikających z wydobywania kopalin
Gleby	Ochrona gleb	XXIV. Zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi
		XXV. Remediacja terenów zanieczyszczonych oraz rekultywacja terenów zdegradowanych
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Utrzymanie tendencji oddzielenia wzrostu ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju wyrażonego w PKB	XXVI. Minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów
	Zapobieganie powstawaniu odpadów	
	Zwiększanie świadomości ekologicznej mieszkańców gminy i zmiana ich zachowań	

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji
	Zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności ponownego użycia, recyklingu i energii zawartej w odpadach – odzyskiwanie energii powinno zostać ograniczone do materiałów nienadających się do recyklingu	XXVII. Odzysk surowców i recykling
	Dalszy rozwój systemu selektywnego zbierania odpadów, w tym odpadów biodegradowalnych i odpadów niebezpiecznych	
	Zmniejszenie ilości kierowanych na składowiska odpadów – składowanie powinno zostać ograniczone do odpadów reszkowych	XXVIII. Unieszkodliwianie odpadów komunalnych i pozostałych
	Remediacja terenów zanieczyszczonych oraz rekultywacja terenów zdegradowanych, w tym nieczynnych składowisk odpadów	XXIX. Zapobieganie zanieczyszczaniu powierzchni ziemi
Zasoby przyrodnicze	Ochrona obszarów i obiektów o szczególnych walorach przyrodniczych i krajobrazowych	XXX. Rozwój i weryfikacja obszarowych form ochrony przyrody i krajobrazu
		XXXI. Zachowanie obiektów o szczególnych walorach przyrodniczych
		XXXII. Doskonalenie planowania i realizacji zadań ochronnych
	Zapewnienie spójności przestrzeni przyrodniczej województwa i powiatu	XXXIII. Zachowanie ciągłości terytorialnej i spójności ekologicznej przestrzeni przyrodniczej i zapobieganie jej fragmentacji
	Doskonalenie trwale zrównoważonej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej	XXXIV. Utrzymanie, powiększanie i ochrona zasobów leśnych oraz gruntów zadrzewionych i zakrzewionych
	Ograniczanie zagrożeń dla rodzimej przyrody	XXXV. Ograniczanie inwazji obcych gatunków
	Ochrona różnorodności biologicznej w rolnictwie i na terenach zurbanizowanych	XXXVI. Zrównoważone użytkowanie gruntów rolnych i rozwój zielonej infrastruktury na terenach zurbanizowanych
Włączanie społeczeństwa do działań na rzecz ochrony przyrody	XXXVII. Podniesienie poziomu wiedzy oraz wzrost aktywności społeczeństwa w zakresie działań na rzecz ochrony różnorodności biologicznej	
Zagrożenia poważnymi awariami	Ograniczanie zagrożeń poważnymi awariami i minimalizacja ich skutków	XXXVIII. Ograniczanie zagrożeń poważnymi awariami
		XXXIX. Minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia poważnej awarii

2.2. Zadania planowane do realizacji przez samorząd lub jego jednostki organizacyjne oraz zadania monitorowane

W ramach Programu, samorząd gminy zaplanował 23 zadania własne (w tym 9 zadań zgrupowanych w ramach szeroko pojętej edukacji i promowania zachowań proekologicznych oraz 14 zadań o charakterze inwestycyjnym o możliwych do oszacowania kosztach).

Tabela 1 przedstawia harmonogram realizacji zadań programu ochrony środowiska dla Gminy Bartoszyce, planowane na lata 2017-2020.

Tabela 1 Harmonogram realizacji zadań własnych

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Termin realizacji	Szacunkowe koszty	
					2019	2020
Ochrona klimatu i jakości powietrza	I. Zmniejszanie emisji zanieczyszczeń do atmosfery	4	Ograniczanie występowania „niskiej emisji” m.in. poprzez: wymianę starych kotłów małej mocy oraz pieców na jeden z systemów proekologicznych.	2017-2020	x	x
		5	Kampanie edukacyjne w zakresie ekozachowań: prawidłowego spalania paliw stałych, w tym węgla kamiennego i drewna w kotłach i kominkach, skutków spalania odpadów w urządzeniach do tego nieprzystosowanych, ekojazdy.	2017-2020	x	x
		6	Budowa, przebudowa i modernizacja dróg			
		6.1	Przebudowa drogi w Bezledach	2017		
		7	Budowa tras rowerowych	2019-2020	x	x
	III. Doskonalenie systemu planowania, monitoringu i edukacji	13	Edukacja społeczeństwa w zakresie odnawialnych źródeł energii, z uwzględnieniem działań adaptacyjnych do zmian klimatu;	2017-2020	x	x
		14	Tworzenie mechanizmów kontrolowania źródeł „niskiej emisji”;	2017-2020	bezkosztowo	bezkosztowo
		15	Upowszechnianie wiedzy na temat mechanizmów finansowych sprzyjających poprawie jakości powietrza	2017-2020	x	x
		16	Akcje informacyjne uświadamiające mieszkańcom zagrożenia dla zdrowia, związane z zanieczyszczeniem powietrza;	2017-2020	x	x
	IV. Zmniejszanie zapotrzebowania na energię	17	Stosowanie energooszczędnych technologii w gospodarce, dokonywanie termomodernizacji budynków, wprowadzanie nowoczesnych systemów grzewczych w domach jednorodzinnych, zmniejszanie strat energii w systemach przesyłowych (elektroenergetycznych i ciepłych).			
		17.1	Termomodernizacja obiektów SP Bezledy, SP Galiny, SP Sokolnica, SP Wojciechy, SP Żydowo, Gim Bezledy, Gim. Kinkajmy - wykonanie audytu	2017-2020	x	x
		18	Rozbudowa energooszczędnych systemów oświetlenia dróg publicznych;	2017-2020	x	x
		21	Prowadzenie edukacji upowszechniającej wiedzę nt. możliwości zmniejszania zapotrzebowania na energię w gospodarstwach domowych.	2017-2020	x	x
	VI. Ograniczanie zagrożeń i adaptacja do zmian klimatu	25	Edukacja i zwiększanie świadomości w zakresie: zmian klimatu i sposobów minimalizowania ich skutków, wpływu inwazyjnych gatunków obcych oraz znaczenia i konieczności oszczędzania zasobów, w szczególności wody.	2017-2020	x	x
Zagrożenia hałasem	VII. Ograniczanie hałasu	25	Uwzględnianie w planowaniu przestrzennym ochrony przed hałasem, stosownie do wymogów ustawy <i>Prawo ochrony środowiska</i> , między innymi poprzez właściwe kształtowanie przestrzeni urbanistycznej	2017-2020	bezkosztowo	bezkosztowo
		29	Budowa tras rowerowych;	2019-2020		
Pola elektromagnetyczne	VIII. Ograniczenie oddziaływania pól elektromagnetycznych	30	Uwzględnienie zagrożenia promieniowaniem elektromagnetycznym w planach zagospodarowania przestrzennego.	2017-2020	bezkosztowo	bezkosztowo
Gospodarowanie wodami	X. Utrzymanie dobrego stanu ilościowego i chemicznego wód podziemnych	36	Likwidacja nieczynnych ujęć wody;			
		36.1	Likwidacja wyłączonych z eksploatacji studni głębinowych	2017		

Sprawozdanie z realizacji programu ochrony środowiska dla Gminy Bartoszyce

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Termin realizacji	Szacunkowe koszty		
					2019	2020	
Gospodarka wodno-ściekowa	XV. Zaopatrzenie ludności w wodę	44	Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej oraz stacji uzdatniania wody.	2017-2020			
		44.1	Rozbudowa sieci wodociągowej w Galinach	2017	45 000,00		
		44.2	Budowa stacji uzdatniania wody w Łabędniku	2019-2020	32 000,00	1 000 000,00	
		44.3	Budowa sieci wodociągowej Galinki-Gromki z wyłączeniem SUW w Gromkach - dokumentacja projektowa + budowa	2017			
		44.4	Budowa sieci wodociągowej Łabędnik-Maszewy z przebudową sieci wodociągowej w Łabędniku.	2019	600 000,00		
		44.5	Budowa sieci wodociągowej z Łabędnika do m. Sokolnica, Spurgle, Gruda Kosy - zabudowa mieszkaniowa z wyłączeniem SUW w Sokolnicy i Maszewach	2019-2020	300 000,00	198 000,00	
		44.6	Budowa stacji podnoszenia ciśnienia na sieci w Wawrzynach - z rozbudową sieci wodociągowej	2017			
	XVII. Oszczędne gospodarowanie wodą	50	Prowadzenie działań edukacyjnych dotyczących potrzeby oszczędnego gospodarowania wodą.	2017-2020	x	x	
	XVIII. Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnych	51	Budowa systemów kanalizacji sanitarnej na terenach wiejskich, z uwzględnieniem miejscowości zwodociągowanych;				
		51.1	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Gminie Bartoszyce - obszar C	2017-2018			
		51.2	Budowa kanalizacji sanitarnej grawitacyjno-tłocznej Kosy-Kinkajmy, etap II Kosy-Maszewy	2017			
		51.3	Budowa kanalizacji sanitarnej w Bezledach	2017-2019	534 500,00		
		51.4	Budowa kanalizacji sanitarnej w Łabędniku	2019-2020	182 000,00	748 000,00	
		51.5	Kanalizacja sanitarna grawitacyjno-tłoczna-Dąbrowa - Bartoszyce	2017			
	XIX. Budowa, rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków	53	Realizacja zadań dotyczących budowy, rozbudowy i modernizacji oczyszczalni ścieków	2017-2020	x	x	
		54	Poprawa technologii oczyszczania ścieków i podnoszenie sprawności oczyszczania (wprowadzanie BAT);	2017-2020	x	x	
	XX. Monitoring postępowania z nieczystościami płynnymi na terenach nieskanalizowanych	56	Kontrola częstotliwości i sposobu pozbywania się nieczystości płynnych przez właścicieli nieruchomości oraz kontrola funkcjonowania oczyszczalni przydomowych.	2017-2020	bezkosztowo	bezkosztowo	
	Zasoby geologiczne	XXI. Ochrona złóż surowców mineralnych	57	Zapobieganie nielegalnej eksploatacji kopalni.	2017-2020	bezkosztowo	bezkosztowo
		XXII. Efektywne gospodarowanie zasobami kopalni ze złóż	58	Racjonalizacja zaopatrzenia ludności oraz sektorów gospodarczych w kopaliny i wodę z zasobów podziemnych, z wykorzystaniem BAT;	2017-2020	x	x
XXIII. Zmniejszenie uciążliwości wynikających z wydobywania kopalni		59	Uwzględnianie w procesie planowania przestrzennego ograniczeń związanych z ochroną kopalni;	2017-2020	bezkosztowo	bezkosztowo	
Gospodarka odpadami i zapobieganiu powstawaniu odpadów	Wszystkie kierunki interwencji	69	Zadania zgodne z WPGO Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy	2017-2020	x	x	
		70	Edukacja w zakresie gospodarki odpadami, promowanie selektywnej zbiórki odpadów, informowanie o zasadach działania systemu zbiórki odpadów, propagowanie idei zapobiegania powstawaniu odpadów (zmiana nawyków konsumenckich), itp.	2017-2020	x	x	

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Termin realizacji	Szacunkowe koszty	
					2019	2020
Zasoby przyrodnicze	XXX. Rozwój i weryfikacja obszarowych form ochrony przyrody i krajobrazu	72	Aktualizacja dokumentów planistycznych gminy, z uwzględnieniem lokalizacji krajobrazów priorytetowych i zasad ich zagospodarowania.	2017-2020	bezkosztowo	bezkosztowo
	XXXI. Zachowanie obiektów o szczególnych walorach przyrodniczych	73	Zapewnienie ochrony tworów przyrody ożywionej i nieożywionej o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej – pomników przyrody.	2017-2020	bezkosztowo	bezkosztowo
	XXXVII. Podniesienie poziomu wiedzy oraz wzrost aktywności społeczeństwa w zakresie działań na rzecz ochrony różnorodności biologicznej	90	Prowadzenie edukacji ekologicznej.	2017-2020	x	x
Zagrożenia poważnymi awariami	XXXVIII. Ograniczanie zagrożeń poważnymi awariami	91	Propagowanie standardów prawidłowych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska z tytułu awarii przemysłowych i wypadków z udziałem pojazdów przewożących towary niebezpieczne.	2017-2020	x	x
RAZEM				-	1 648 500,00	1 946 000,00

źródło: Program ochrony środowiska dla Gminy Bartoszyce do roku 2020

Oprócz zadań własnych w POŚ przewidywano realizację zadań monitorowanych.

Zadania monitorowane są realizowane przez organy administracji państwowej, jednostki samorządu terytorialnego (wojewódzkiego, powiatowego) i ich jednostki organizacyjne, służby i inspekcje, organizacje pozarządowe oraz przez podmioty gospodarcze i osoby fizyczne.

Główne zadania monitorowane przewidziane do realizacji w latach 2019-2020 dotyczyły przebudowy i modernizacji dróg powiatowych.

3. CZĘŚĆ SPRAWOZDAWCZA

3.1. Zestawienie zrealizowanych zadań własnych

Tabela 2 przedstawia nakłady poniesione na realizację „Programu ochrony środowiska dla Gminy Bartoszyce do roku 2020” w latach 2019-2020. Wyszczególniono nakłady poniesione przez Gminę Bartoszyce i Zakład Budżetowy Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej. Kolorem żółtym wyróżniono zadania bądź nakłady wprowadzone do realizacji w latach 2019-2020.

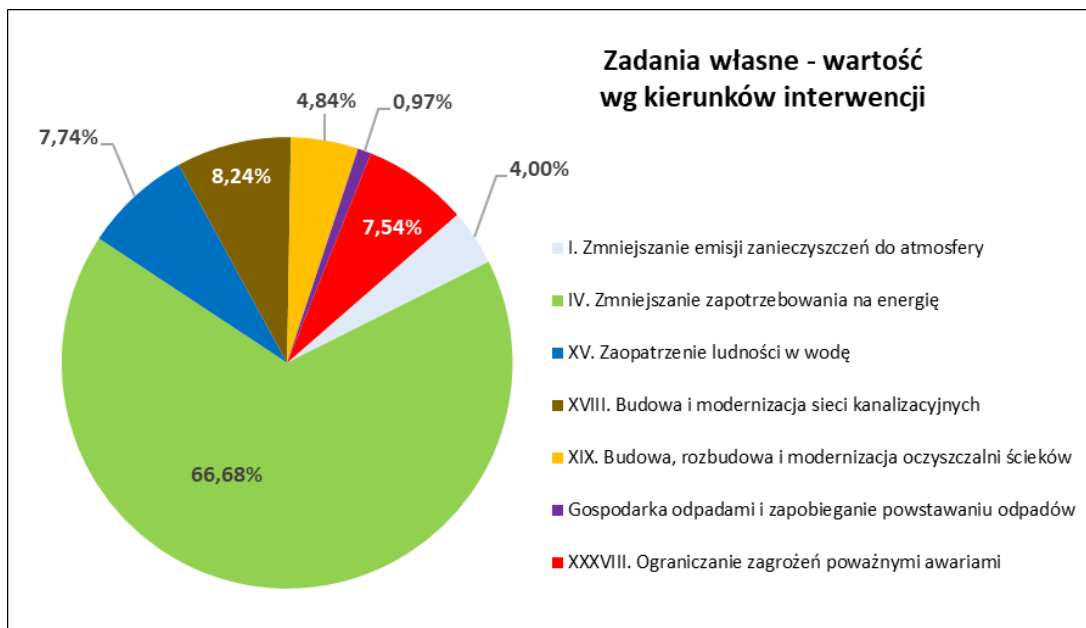
Łączne nakłady na projekty związane w całości z realizacją POŚ wyniosły w okresie 2019-2020 ponad **5,308 mln zł** zgodnie z poniższym zestawieniem:

Kierunki/cel:	Nakłady (zł)
I. Zmniejszanie emisji zanieczyszczeń do atmosfery	212 227,01
IV. Zmniejszanie zapotrzebowania na energię	3 539 596,39
XV. Zaopatrzenie ludności w wodę	410 813,92
XVIII. Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnych	437 428,57
XIX. Budowa, rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków	256 676,80
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	51 578,31
XXXVIII. Ograniczanie zagrożeń poważnymi awariami	400 000,00
Razem	5 308 321,00

Największe nakłady poniesiono na realizację zadań z kierunku interwencji *IV. Zmniejszanie zapotrzebowania na energię* – ponad 3,5 mln zł (rys. 1.). Projektem największym pod względem wartości z tego kierunku interwencji był projekt: „Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Galinach”. Znaczące były też wydatki na wymianę oświetlenia na energooszczędne lub budowę energooszczędnego oświetlenia.

Drugie w kolejności są nakłady poniesione na realizację zadań z kierunku *XVIII. Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnych* – ponad 437 tys. zł – przede wszystkim realizacja projektu „Kanalizacja sanitarna grawitacyjno-tłoczna Dąbrowa-Bartoszyce”, która kosztowała w latach 2019-2020 blisko 276,3 tys. zł (zadanie kontynuowane z poprzednich lat).

Znaczące wydatki poniesiono również na realizację zadań z kierunku *XV. Zaopatrzenie ludności w wodę* (ponad 410 tys. zł) oraz kierunku *XXXVIII. Ograniczanie zagrożeń poważnymi awariami* – realizacja projektu „Zakup średniego pojazdu ratowniczo-gaśniczego dla OSP Wojciechy”, która kosztowała budżet gminy 400,00 tys. zł (całkowita kwota zakupu pojazdu wyniosła 952 tys. zł.).

Rys. 1

Najważniejsze efekty rzeczowe realizacji zadań własnych POŚ:

- liczba obiektów poddanych termomodernizacji: 3,
- powierzchnia użytkowa budynku szkoły poddanego modernizacji – 1046 m².
- liczba zmodernizowanych źródeł ciepła – 2 szt. (kocioł olejowy i pompa ciepła),
- liczba instalacji OZE – 1 szt. (pompa ciepła),
- roczny spadek emisji gazów cieplarnianych w wyniku termomodernizacji szkoły – 67,31 ton CO₂/rok
- zakup 904 szt. energooszczędnych opraw ulicznych LED,
- budowa oświetlenia LED w 9 miejscowościach,
- budowa sieci kanalizacji sanitarnej o długości 613 m,
- zmodernizowanie 2 zbiorczych oczyszczalni ścieków,
- dofinansowanie budowy 48 przydomowych oczyszczalni ścieków,
- usunięcie 99,6 t odpadów azbestowych,
- doposażenie OSP w pojazd ratowniczo-gaśniczy – 1 szt.

Oprócz zadań inwestycyjnych w ramach POŚ w gminie Bartoszyce prowadzono wiele akcji edukacyjnych. Głównym realizatorem działań edukacyjnych były placówki oświatowe, zgodnie z poniższym zestawieniem:

ROK 2019

Przedszkole Gminne nr 1 w Bartoszycach:

Realizowane programy i projekty

- „Mali ekolodzy” – naszymu sercu bliska ochrona środowiska, współpraca z Nadleśnictwem Bartoszyce.
- „Zakręcona akcja” – zbiór plastikowych odpadów, pomoc potrzebującym dzieciom (akcja przeprowadzona również w 2020 r.).

- Międzynarodowa Akcja Ekologiczna „Oddaj zużyty telefon komórkowy” – Sprzątanie świata.
- Organizacja Odzysku REBA – zbiórka baterii (akcja przeprowadzona również w 2020 r.).
- „Kubusiowi Przyjaciele Natury” – uprawa ogródka przedszkolnego, akcje ekologiczne, wycieczka do Muzeum Przyrody do lasu w Wiatrowcu.

Udział i organizacja konkursów plastycznych:

- „Odpady segreguję i czystą bartoszycką ziemię kształtuję” – udział w konkursie organizowanym przez Zakładu Gospodarki Odpadami w Bartoszycach.
- Konkurs „Ekoludki, ekocudaki”.
- Konkurs „Jak według własnych pomysłów można wykorzystać niektóre odpady”.

Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Wojciechach

- Udział w XIV Powiatowym Konkursie Ekologicznym „Edukacja ekologiczna podstawą poprawy stanu środowiska”.

Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Sokolicy

- Udział w XIV Powiatowym Konkursie Ekologicznym „Edukacja ekologiczna podstawą poprawy stanu środowiska”.
- Organizacja Odzysku REBA – zbiórka baterii.
- ING Bank Śląski Printeco Sp. z o.o. – zbiórka tuszy i tonerów.
- udział w programie „Odzyskomania” – Europejska Platforma Recyklingu Polska Organizacja Odzysku Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego S.A. – zbiórka elektrośmieci.
- Green Office Ekologic w Warszawie – ogólnopolski program ekologiczny „Szkole pomagamy i świat oczyszczamy” (akcja przeprowadzona również w 2020 r.).

ROK 2020 (mniejsza intensywność działań ze względu na pandemię Covid-19)

Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Wojciechach

- Sprzątanie lasu – współpraca z Nadleśnictwem Górowo Iławeckie .
- organizacja zajęć edukacyjnych „Przyroda Warmii i Mazur” – współpraca z Kołem Łowieckim „DZIK”.

Zespół Szkolno-Przedszkolny w Bezledach

- Sprzątanie lasu – współpraca z Nadleśnictwem Górowo Iławeckie.

Tabela 2 Nakłady na realizację zadań własnych programu ochrony środowiska dla Gminy Bartoszyce poniesione w latach 2019-2020

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji	Szacunkowe koszty i/lub lata realizacji (znak „x”)			Uwagi	
						2019	2020	Razem		
Ochrona klimatu i jakości powietrza	I. Zmniejszanie emisji zanieczyszczeń do atmosfery	4	Ograniczanie występowania „niskiej emisji” m.in. poprzez: wymianę starych kotłów małej mocy oraz pieców na jeden z systemów proekologicznych.	Samorząd gminy	2017-2020	x	x		W ramach zadania 17.4. wymieniono źródło ciepła w budynku na pompę ciepła.	
		5	Kampanie edukacyjne w zakresie ekozachowań: prawidłowego spalania paliw stałych, w tym węgla kamiennego i drewna w kotłach i kominkach, skutków spalania odpadów w urządzeniach do tego nieprzystosowanych, ekójazdy.	Samorząd gminy	2017-2020	x	x		Opisano w treści rozdziału	
		6	Budowa, przebudowa i modernizacja dróg							
		6.1.	Przebudowa drogi w Bezedach	Samorząd gminy	2017					Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym
		6.2.	Przebudowa nawierzchni drogi gminnej wewnętrznej od skrzyżowania z DP 1400N w miejscowości Kosy	Samorząd gminy	2017					Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym
		6.3.	Przebudowa nawierzchni istniejącej drogi i parkingu w miejscowości Bezledy dz. nr ew. 18/13, 18/31	Samorząd gminy	2018					Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym
		6.4.	Przebudowa drogi gminnej 120018N droga gminna 120016N Płęsy droga krajowa nr 51	Samorząd gminy	2020-2021		63 756,44	63 756,44		Przebudowa drogi na długości 1517 m w Płesach. Dofinansowanie z Funduszu Dróg Samorządowych, koszt całkowity 3.294.512,69 zł, dofinansowanie-1.976.707,61 zł, wkład własny gminy-1.317.805,08 zł.
		6.5.	Wykonanie remontu nawierzchni drogi gminnej w msc. Łojdy	ZBGKiM	2020		148 470,57	148 470,57		
	7	Budowa tras rowerowych	Samorząd gminy	2019-2020						
	III. Doskonalenie systemu planowania, monitoringu i edukacji	13	Edukacja społeczeństwa w zakresie odnawialnych źródeł energii, z uwzględnieniem działań adaptacyjnych do zmian klimatu;	Samorząd gminy	2017-2020	x	x		Opisano w treści rozdziału	
		14	Tworzenie mechanizmów kontrolowania źródeł „niskiej emisji”;	Samorząd gminy	2017-2020	bezkosztowo	bezkosztowo			
		15	Upowszechnianie wiedzy na temat mechanizmów finansowych sprzyjających poprawie jakości powietrza	Samorząd gminy	2017-2020	x	x		Opisano w treści rozdziału	
		16	Akcje informacyjne uświadamiające mieszkańcom zagrożenia dla zdrowia, związane z zanieczyszczeniem powietrza;	Samorząd gminy	2017-2020	x	x		Opisano w treści rozdziału	

Sprawozdanie z realizacji programu ochrony środowiska dla Gminy Bartoszyce

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji	Szacunkowe koszty i/lub lata realizacji (znak „x”)			Uwagi
						2019	2020	Razem	
		17	Stosowanie energooszczędnych technologii w gospodarce, dokonywanie termomodernizacji budynków, wprowadzanie nowoczesnych systemów grzewczych w domach jednorodzinnych, zmniejszanie strat energii w systemach przesyłowych (elektroenergetycznych i ciepłych).						
		17.1	Termomodernizacja obiektów SP Bezledy, SP Galiny, SP Sokolnica, SP Wojciechy, SP Żydowo, Gim Bezledy, Gim. Kinkajmy - wykonanie audytu	Samorząd gminy	2017-2020				Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym
		17.2.	Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Galinach	Samorząd gminy	2019-2020	593 391,44	998 866,86	1 592 258,30	Dofinansowanie RPO: 648 030,53 zł. Powierzchnia użytkowa budynku – 1046 m ² . L. zmodernizowanych źródeł ciepła – 1 szt. (kocioł olejowy). Roczny spadek emisji gazów cieplarnianych – 67,31 ton CO ₂ /rok
		17.3.	Termomodernizacja świetlicy wiejskiej w Nalikajmach	Samorząd gminy	2020		65 251,63	65 251,63	
		17.4.	Zmiana sposobu użytkowania budynku mieszkalnego na klub seniora w Łabędniku	Samorząd gminy	2019-2020	19 680,00	744 976,50	764 656,50	Dofinansowanie program Senior+: 147 tys. zł. L. zmodernizowanych obiektów - 1 szt. L. zmodernizowanych źródeł ciepła – 1 szt. (pompa ciepła)
		17.5.	Termomodernizacja wraz z przebudową i zmianą sposobu użytkowania byłej hydroforni na świetlicę w Wajsnorach	Samorząd gminy	2020-2021		325 150,41	325 150,41	W trakcie realizacji
		18	Rozbudowa energooszczędnych systemów oświetlenia dróg publicznych;	Samorząd gminy	2017-2020	x	x		
		18.1.	Budowa oświetlenia LED w Nunach	Samorząd gminy	2017				Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym
		18.2.	Budowa oświetlenia drogowego LED w Matyjaszkach	Samorząd gminy	2017				Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym
		18.3.	Budowa oświetlenia drogowego LED w Galinach	Samorząd gminy	2017-2019	24 477,00		24 477,00	2017- dokumentacja techniczna
		18.4.	Rozbudowa oświetlenia drogowego LED w Dąbrowie	Samorząd gminy	2018-2020	43 857,06	4 332,92	48 189,98	2018- dokumentacja techniczna
		18.5.	Budowa oświetlenia solarnego w Maszewach	Samorząd gminy	2018				Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym
		18.6.	Budowa oświetlenia solarnego w Galinach	Samorząd gminy	2018				Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym
		18.7.	Zakup elementów i urządzeń oświetlenia drogowego	Samorząd gminy	2020		484 708,15	484 708,15	Zakupiono 904 szt. energooszczędnych opraw ulicznych LED
		18.8.	Budowa oświetlenia Karolewko-Dębówko	Samorząd gminy	2020-2021		45 634,00	45 634,00	w trakcie realizacji
		18.9.	Budowa oświetlenia Karolewko	Samorząd gminy	2020		19 736,00	19 736,00	

Sprawozdanie z realizacji programu ochrony środowiska dla Gminy Bartoszyce

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji	Szacunkowe koszty i/lub lata realizacji (znak „x”)			Uwagi
						2019	2020	Razem	
		18.10.	Budowa oświetlenia w Wawrznach	Samorząd gminy	2020		126 158,75	126 158,75	29.141,20 zł w ramach Funduszu Sołeckiego
		18.11.	Budowa oświetlenia w w Łapkiejmach i Bąszach	Samorząd gminy	2020		9 748,46	9 748,46	w ramach Funduszu Sołeckiego
	21	Prowadzenie edukacji upowszechniającej wiedzę nt. możliwości zmniejszania zapotrzebowania na energię w gospodarstwach domowych.	Samorząd gminy	2017-2020	x	x		Opisano w treści rozdziału	
	VI. Ograniczanie zagrożeń i adaptacja do zmian klimatu	25	Edukacja i zwiększanie świadomości w zakresie: zmian klimatu i sposobów minimalizowania ich skutków, wpływu inwazyjnych gatunków obcych oraz znaczenia i konieczności oszczędzania zasobów, w szczególności wody.	Samorząd gminy	2017-2020	x	x		Opisano w treści rozdziału
Zagrożenia hałasem	VII. Ograniczanie hałasu	25	Uwzględnianie w planowaniu przestrzennym ochrony przed hałasem, stosownie do wymogów ustawy <i>Prawo ochrony środowiska</i> , między innymi poprzez właściwe kształtowanie przestrzeni urbanistycznej	Samorząd gminy	2017-2020	bezkosztowo	bezkosztowo		
		29	Budowa tras rowerowych;	Samorząd gminy	2019-2020				
Pola elektromagnetyczne	VIII. Ograniczenie oddziaływania pól elektromagnetycznych	30	Uwzględnienie zagrożenia promieniowaniem elektromagnetycznym w planach zagospodarowania przestrzennego.	Samorząd gminy	2017-2020	bezkosztowo	bezkosztowo		
Gospodarowanie wodami	X. Utrzymanie dobrego stanu ilościowego i chemicznego wód podziemnych	36	Likwidacja nieczynnych ujęć wody;						
		36.1	Likwidacja wyłączonych z eksploatacji studni głębinowych	ZBGKiM	2017				Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym
Gospodarka wodno-ściekowa	XV. Zaopatrzenie ludności w wodę	44	Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej oraz stacji uzdatniania wody.	Samorząd gminy	2017-2020				
		44.1	Rozbudowa sieci wodociągowej w Galinach	ZBGKiM	2017				Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym
		44.2	Budowa stacji uzdatniania wody w Łabędniku	Samorząd gminy	2019-2021		199 751,05	199 751,05	Projekt realizowany z udziałem Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych - w trakcie realizacji
		44.3	Budowa sieci wodociągowej Galinki-Gromki z wyłączeniem SUW w Gromkach	Samorząd gminy ZBGKiM	2017				Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym
		44.4	Budowa sieci wodociągowej Łabędnik-Maszewy z przebudową sieci wodociągowej w Łabędniku.	Samorząd gminy	2017-20..				2017 dokumentacja projektowa, inwestycja przeznaczona do realizacji po wykonaniu SUW w Łabędniku
		44.6	Budowa stacji podnoszenia ciśnienia na sieci w Wawrznach - z rozbudową sieci wodociągowej	Samorząd gminy	2017				Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym
		44.7.	Budowa wodociągu do ogródków działkowych w Leginach	Samorząd gminy ZBGKiM	2017				Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym

Sprawozdanie z realizacji programu ochrony środowiska dla Gminy Bartoszyce

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji	Szacunkowe koszty i/lub lata realizacji (znak „x”)			Uwagi
						2019	2020	Razem	
		44.8.	Budowa kanalizacji sanitarnej w Łabędniku (część dotycząca sieci wodociągowej)	Samorząd gminy	2019	132 555,57		132 555,57	
		44.9.	Modernizacja sieci wodociągowej w Galinach	ZBGKiM	2019	15 146,30		15 146,30	
		44.10.	Modernizacja sieci wodociągowej w Łabędniku	ZBGKiM	2020		53 621,00	53 621,00	
		44.11.	Modernizacja SUW Osieka	ZBGKiM	2020		9 740,00	9 740,00	
	XVII. Oszczędne gospodarowanie wodą	50	Prowadzenie działań edukacyjnych dotyczących potrzeby oszczędnego gospodarowania wodą.	Samorząd gminy	2017-2020	x	x		Opisano w treści rozdziału
	XVIII. Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnych	51	Budowa systemów kanalizacji sanitarnej na terenach wiejskich, z uwzględnieniem miejscowości zwodociągowanych;						
		51.1	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Gminie Bartoszyce - obszar C	ZBGKiM	2017-2019	60 699,46		60 699,46	Większość prac zrealizowano w okresie 2017-2018. Odcinek Ciemna Wola-Galiny: grawitacyjna 2898 m, tłoczna 2188 m; Odcinek Galiny (2018-2019): grawitacyjna 3200 m, tłoczna 3011 m
				Samorząd gminy					
		51.2	Budowa kanalizacji sanitarnej grawitacyjno-tłocznej Kosy-Kinkajmy, etap II Kosy-Maszewy	Samorząd gminy	2017				Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym
		51.3	Budowa kanalizacji sanitarnej w Bezedach	Samorząd gminy	2017-2019				2017, 2018 - dokumentacja projektowa
51.4		Budowa kanalizacji sanitarnej w Łabędniku	Samorząd gminy	2019-2020				2017 - dokumentacja projektowa	
51.5		Kanalizacja sanitarna grawitacyjno-tłoczna-Dąbrowa - Bartoszyce	ZBGKiM	2017-2021	264 547,11	11 640,10	276 187,21	Kanalizacja grawitacyjna 613,00 m	
51.6.		Przebudowa przyłączy kanalizacyjnych w Kosach	ZBGKiM	2017				Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym	
51.7.	Przebudowa przyłączy kanalizacji sanitarnej dla budynków mieszkalnych wielorodzinnych w msc. Galiny	ZBGKiM	2019-2020	2 162,29	50 000,00	52 162,29			
51.8.	Budowa zbiorników bezodpływowych w m. Bajdyty, Kiertyny Małe, Kiersity	ZBGKiM	2020		48 379,61	48 379,61			
XIX. Budowa, rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków	53	Realizacja zadań dotyczących budowy, rozbudowy i modernizacji oczyszczalni ścieków	Samorząd gminy	2017-2020	x	x			
	53.1.	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków - dotacja	Samorząd gminy	2017-2020	64 300,17	123 631,10	187 931,27	Dofinansowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków w miejscowościach: 2019 - Barciszewo, Dąbrowa, Falczewo, Lejdy, Matyjaszki, Molwity, Osieka, Perkujki, Rodnowo, Spytajny, Trutnowo, Wardomy,	

Sprawozdanie z realizacji programu ochrony środowiska dla Gminy Bartoszyce

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji	Szacunkowe koszty i/lub lata realizacji (znak „x”)			Uwagi
						2019	2020	Razem	
									Wiatrak, Wirwilty x2, Wojciechy, Żydowo, 2020 - Barciszewo, Ceglarki, Dąbrowa x3, Falczewo x4, Gile, Gromki, Kiertyny Wielkie x2, Krawczyki, Matyjaszki, Skitno x3, Sokolica, Szczeciny, Szwarunki x4, Wajsnory, Wiatrak x2, Wirwilty x4, łącznie 48 przydomowych oczyszczalni ścieków
		53.2.	Modernizacja oczyszczalni ścieków w msc. Piersele	ZBGKiM	2019	13 023,33		13 023,33	
		53.3.	Modernizacja oczyszczalni ścieków w Bezledach	ZBGKiM	2020		55 722,20	55 722,20	
		54	Poprawa technologii oczyszczania ścieków i podnoszenie sprawności oczyszczania (wprowadzanie BAT);	Samorząd gminy, ZBGKiM	2017-2020	x	x		
	XX. Monitoring postępowania z nieczystościami płynnymi na terenach nieskanalizowanych	56	Kontrola częstotliwości i sposobu pozbywania się nieczystości płynnych przez właścicieli nieruchomości oraz kontrola funkcjonowania oczyszczalni przydomowych.	Samorząd gminy	2017-2020	bezkosztowo	bezkosztowo		
Zasoby geologiczne	XXI. Ochrona złóż surowców mineralnych	57	Zapobieganie nielegalnej eksploatacji kopalni.	Samorząd gminy	2017-2020	bezkosztowo	bezkosztowo		
	XXII. Efektywne gospodarowanie zasobami kopalni ze złóż	58	Racjonalizacja zaopatrzenia ludności oraz sektorów gospodarczych w kopaliny i wodę z zasobów podziemnych, z wykorzystaniem BAT;	Samorząd gminy	2017-2020	x	x		
	XXIII. Zmniejszenie uciążliwości wynikających z wydobywania kopalni	59	Uwzględnianie w procesie planowania przestrzennego ograniczeń związanych z ochroną kopalni;	Samorząd gminy	2017-2020	bezkosztowo	bezkosztowo		
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Wszystkie kierunki interwencji		Zadania zgodne z WPGO						
		69	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy	Samorząd gminy	2017-2020		51 578,31	51 578,31	2020 - 99,16 Mg płyt cementowo-azbestowych, dofinansowanie WFOŚiGW 40.594,03 zł
		70	Edukacja w zakresie gospodarki odpadami, promowanie selektywnej zbiórki odpadów, informowanie o zasadach działania systemu zbiórki odpadów, propagowanie idei zapobiegania powstawaniu odpadów (zmiana nawyków konsumenckich), itp.	Samorząd gminy	2017-2020	x	x		Opisano w treści rozdziału

Sprawozdanie z realizacji programu ochrony środowiska dla Gminy Bartoszyce

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji	Szacunkowe koszty i/lub lata realizacji (znak „x”)			Uwagi
						2019	2020	Razem	
Zasoby przyrodnicze	XXX. Rozwój i weryfikacja obszarowych form ochrony przyrody i krajobrazu	72	Aktualizacja dokumentów planistycznych gminy, z uwzględnieniem lokalizacji krajobrazów priorytetowych i zasad ich zagospodarowania.	Samorząd gminy	2017-2020	bezkosztowo	bezkosztowo		
	XXXI. Zachowanie obiektów o szczególnych walorach przyrodniczych	73	Zapewnienie ochrony tworów przyrody ożywionej i nieożywionej o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej – pomników przyrody.	Samorząd gminy	2017-2020	bezkosztowo	bezkosztowo		
	XXXVII. Podniesienie poziomu wiedzy oraz wzrost aktywności społeczeństwa w zakresie działań na rzecz ochrony różnorodności biologicznej	90	Prowadzenie edukacji ekologicznej.	Samorząd gminy	2017-2020	x	x		Opisano w treści rozdziału
Zagrożenia poważnym i awariami	XXXVIII. Ograniczanie zagrożeń poważnymi awariami	91	Propagowanie standardów prawidłowych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska z tytułu awarii przemysłowych i wypadków z udziałem pojazdów przewożących towary niebezpieczne.	Samorząd gminy	2017-2020	x	x		Opisano w treści rozdziału
		92	Doposażenie wyspecjalizowanych jednostek w sprzęt do wykrywania i lokalizacji awarii, likwidacji oraz analizy skutków tych awarii						
		92.1.	Zakup średniego pojazdu ratowniczo-gaśniczego dla OSP Wojciechy	Samorząd gminy	2020	x	400 000,00	400 000,00	Koszt pojazdu to 952.020,00 zł. Finansowanie ze środków NFOŚiGW- 363.000 zł, WFOŚiGW- 7.000- zł, Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego - 180.000 zł, z budżetu gminy: 400,000-zł
RAZEM				-		1 233 839,73	4 074 481,27	5 308 321,00	

Źródło: dane Gminy Bartoszyce

3.2. Zestawienie zrealizowanych zadań monitorowanych

Tabela 3 przedstawia zestawienie zrealizowanych zadań monitorowanych. Kolorem żółtym wyróżniono zadania bądź nakłady wprowadzone do realizacji w latach 2019-2020. Ogółem możliwe do ustalenia koszty realizacji zadań monitorowanych wyniosły w latach 2019-2020 ponad 7,859 mln zł, zgodnie z poniższym zestawieniem:

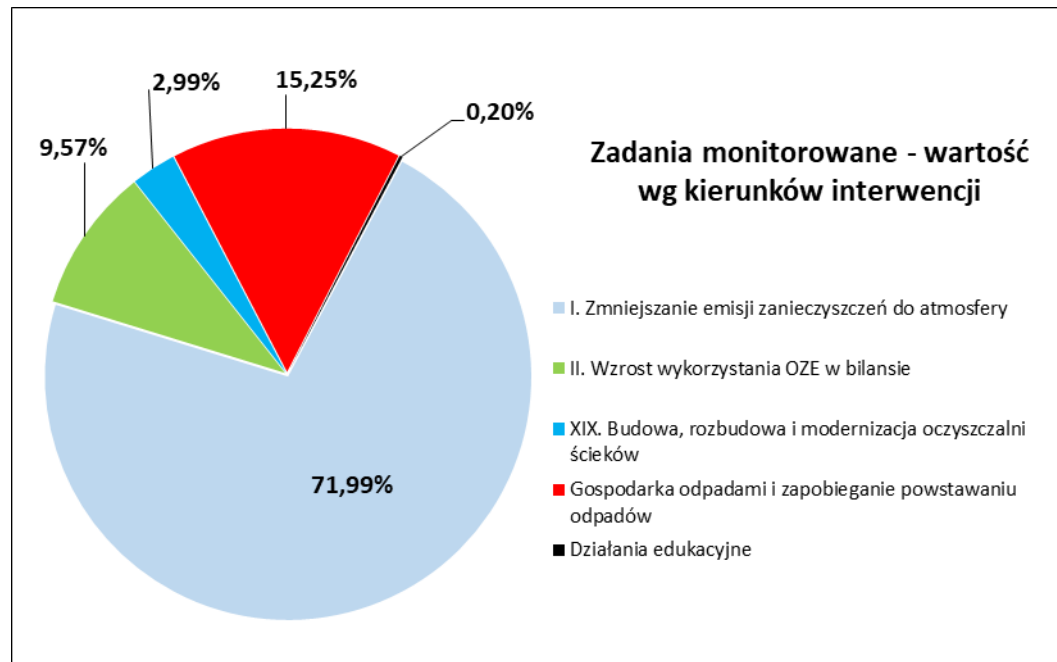
Kierunki:	Nakłady (zł)
I. Zmniejszanie emisji zanieczyszczeń do atmosfery	5 657 693,56
II. Wzrost wykorzystania OZE w bilansie	752 314,06
XIX. Budowa, rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków	234 928,26
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	1 198 641,15
Działania edukacyjne	15 864,98
Razem	7 859 442,01

Największym możliwym do ustalenia pod względem wartości był projekt „Przebudowa drogi powiatowej nr 1354N Głądy - Pieszkowo - Tolko od km 14+942 (skrzyżowanie z DP 1541N) do km 19+260 (skrzyżowanie z DW 512) (odcinek Rodnowo-Tolko)”, realizowany przez Powiatowy Zarząd Dróg (Powiat Bartoszycki). Realizacja projektu przyniosła efekty w postaci przebudowy drogi o długości 4,318 km, a co za tym idzie zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery i zmniejszenia emisji hałasu.

Prawdopodobnie znacznie większe nakłady poniesiono na realizację projektu „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 512 Pieniężno-Bartoszyce”, realizowanego przez Zarząd Dróg Wojewódzkich. Projekt jest w trakcie realizacji. Koszt całkowity to 269,765 mln zł. Przebudowa drogi wojewódzkiej dotyczy odcinka o długości 48,616 km, z czego na terenie gminy Bartoszyce ok. 10 km.

Warty odnotowania jest również projekt „Doposażenie w specjalistyczny sprzęt RIPOK w Bezledach” realizowany przez POLFER Sp. z o.o. o wartości 1.198.641,15 zł, dofinansowany ze środków RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego Projekt dotyczył zakupu maszyn i urządzeń do prowadzenia i optymalizacji procesów odzysku i recyklingu odpadów bio, w tym: hala namiotowa (zamykająca silosy do kompostowania i ograniczająca oddziaływanie procesu na otoczenie), ładowarka, rozrzutnik, system monitorowania temperatury podczas kompostowania oraz monitoring wizyjny instalacji. Dofinansowanie RPO wyniosło 828.329,25 zł.

Podsumowując – największe nakłady poniesiono na realizację zadań związanych z kierunkiem interwencji I. *Zmniejszanie emisji zanieczyszczeń do atmosfery* – blisko 5,7 mln. zł (rys. 2).

Rys. 2

Najważniejsze efekty rzeczowe realizacji zadań monitorowanych POŚ:

- przebudowa 4,3 km dróg,
- doposażenie 1 obiektu gospodarki odpadami komunalnymi,
- instalacja 3 jednostek paneli fotowoltaicznych o mocy 120 kW, szacowany spadek emisji gazów cieplarnianych 93,059 Mg CO₂,
- budowa 48 przydomowych oczyszczalni ścieków,
- usunięcie 99,6 t odpadów azbestowych.

Tabela 3 Nakłady na realizację zadań monitorowanych programu ochrony środowiska dla Gminy Bartoszyce w latach 2019-2020

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji	Szacunkowe koszty i/lub lata realizacji (znak „x”)			Uwagi
						2019	2020	Razem	
Ochrona klimatu i jakości powietrza	I. Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery	4	Ograniczanie występowania „niskiej emisji” m.in. poprzez: wymianę starych kotłów małej mocy oraz pieców na jeden z systemów proekologicznych.		2017-2020	x	x		
		4.1.	Wymiana źródeł ciepła w ramach programu „Czyste powietrze”	Właściciele nieruchomości	2019-2022	x	x	x	W ramach dotacji z programu „Czyste powietrze” wymieniono kilkanaście źródeł ciepła, tzw. „kopciuchów”. Brak danych, co do wysokości poniesionych nakładów.
		6	Budowa, przebudowa i modernizacja dróg	Zarządcy dróg	2017-2020	x	x		
		6.1	Przebudowa drogi powiatowej nr 1400N na odcinku Galiny -Kosy na dl. 4 km wraz z budową zatok autobusowych	Starostwo Powiatowe, ZDP	2017				Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym
		6.2.	Przebudowa drogi powiatowej nr 1400N na odcinku Kosy-Maszewy	Starostwo Powiatowe, ZDP	2018				Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym
		6.3.	Wykonanie połączenia odcinka drogi gminnej z nawierzchnią drogi powiatowej nr 1386N w Bezedach	Starostwo Powiatowe, ZDP	2017				Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym
		6.4.	Przebudowa drogi powiatowej nr 1559N w msc. Krawczyki o długości 0,557 km	Starostwo Powiatowe, ZDP	2017				Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym
		6.5.	Przebudowa drogi powiatowej nr 1559N na odcinku DK51 - Krawczyki o długości 0,907 km	Starostwo Powiatowe, ZDP	2017				Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym
		6.6.	Przebudowa drogi powiatowej nr 1354N Głądy - Pieszkowo - Tolko od km 14+942 (skrzyżowanie z DP 1541N) do km 19+260 (skrzyżowanie z DW 512) (odcinek Rodnowo-Tolko)	Starostwo Powiatowe, Zarząd Dróg Powiatowych	2019	5 657 693,56		5 657 693,56	przebudowana droga o długości 4,318 km, dofinansowanie z Funduszu Dróg Samorządowych 2.496.263,71 zł
		6.7.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 512 Pięńszyno-Bartoszyce	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Olsztynie	2019-2021	brak danych	brak danych		Koszt całkowity: 269,765 mln zł. Przebudowa drogi wojewódzkiej o długości 48,616 km o kategorii ruchu KR 3.

Sprawozdanie z realizacji programu ochrony środowiska dla Gminy Bartoszyce

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji	Szacunkowe koszty i/lub lata realizacji (znak „x”)			Uwagi
						2019	2020	Razem	
	II. Wzrost wykorzystania OZE w bilansie	10	Rozwój mikroinstalacji (energetyki prosumenckiej) oraz wykorzystania odnawialnych źródeł energii;	Właściciele nieruchomości	2017-2020	x	x		
		10.1.	Inwestycje w OZE w Domu weselnym POD SKRZYDŁAMI (Wardomy)	„POD SKRZYDŁAMI” DOM WESELNY- ZAJAZD-NOCLEGI	2018				Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym
		10.2.	Nowa energia dla nowych wyzwań biznesowych Dworku Dębówko	DWOREK DĘBÓWKO JADWIGA JEŻEWICZ	2020		752 314,06	752 314,06	Instalacja 3 jednostek paneli fotowoltaicznych o mocy 120 kW, szacowany spadek emisji gazów cieplarnianych (Mg CO ₂) - 93,059. Dofinansowanie RPO wyniosło 520.748,01 PLN
Zagrożenia hałasem	VII. Ograniczenie hałasu	28	Wprowadzenie koniecznych zmian w inżynierii ruchu drogowego (budowa obwodnic, poprawa stanu nawierzchni ulic i dróg, zapewnienie płynności ruchu, montaż osłon przeciwdźwiękowych w miejscach występowania uciążliwości akustycznych);	Zarządcy dróg	2017-2020	x	x		Tożsame z zadaniem 6
Gospodarowanie wodami	XII. Zwiększanie retencji wód w zlewniach	40	Utrzymanie i powiększanie liczby oraz pojemności obiektów małej retencji wodnej;	właściciele i zarządzający gruntami	2017-2020				
		40.1.	Zwiększanie pojemności obiektów małej retencji	Rolnicy/spółki wodne			x		Zwiększono pojemność obiektów małej retencji o 50,1 tys. m ³ poprzez modernizację i konserwację urządzeń. Brak możliwości ustalenia wysokości nakładów.
Gospodarka wodno-ściekowa	XIX. Budowa, rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków	55	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków	właściciele nieruchomości	2017-2020	78 497,16	156 431,10	234 928,26	budowa łącznie 48 przydomowych oczyszczalni ścieków

Sprawozdanie z realizacji programu ochrony środowiska dla Gminy Bartoszyce

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji	Szacunkowe koszty i/lub lata realizacji (znak „x”)			Uwagi
						2019	2020	Razem	
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Wszystkie kierunki interwencji	-	Zgodnie z WPGO	-	2017-2020	x	x		
			Doposażenie w specjalistyczny sprzęt RIPOK w Bezledach	POLFER sp. z o.o.	2020		1 198 641,15	1 198 641,15	Zakup maszyn i urządzeń do prowadz. i optymaliz. procesów odzysku i recyklingu odpadów bio, w tym hala namiotowa (zamykająca silosy do kompostowania i ograniczająca oddziaływanie procesu na otoczenie), ładowarka, rozrzutnik, system monitorowania temperatury podczas kompostowania oraz monitoring wizyjny instalacji. Dofinansowanie RPO 828.329,25 zł
		69	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy	właściciele wyrobów	2017-2020	x	x	x	2020 - 99,16 Mg płyt cementowo-azbestowych, dofinansowanie WFOŚiGW 40.594,03 zł
Zasoby przyrodnicze	XXXVII. Podniesienie poziomu wiedzy oraz wzrost aktywności społeczeństwa w zakresie działań na rzecz ochrony różnorodności biologicznej	90	Prowadzenie edukacji ekologicznej.	Starostwo Powiatowe	2017-2020	x	x		budżet powiatu, WFOŚiGW
		90.1.	XII Powiatowy Konkurs Ekologiczny pn. „Edukacja ekologiczna podstawą poprawy stanu środowiska”	Samorząd powiatowy	2017-2019	15 864,98		15 864,98	Uczestnikami konkursu byli uczniowie szkół podstawowych z terenu powiatu bartoszyckiego. Dzieci z klas IV, V i VI miały możliwość zaprezentowania wiedzy ekologicznej w połączeniu z umiejętnościami taneczno-wokalnymi i plastycznymi oraz wiedzą teoretyczną.
RAZEM						5 752 055,70	156 431,10	5 908 486,80	

źródło: dane gminy, dane Starostwa Powiatowego w Bartoszycach, dane internetowe

3.3. Wskaźniki realizacji programu

Tabela 4 przedstawia planowane i osiągnięte na koniec 2020 r. wskaźniki realizacji celów programu ochrony środowiska dla Gminy Bartoszyce.

Zielone pola oznaczają wskaźniki osiągnięte, czerwone – nie osiągnięte.

Tabela 4 Wskaźniki realizacji programu ochrony środowiska dla Gminy Bartoszyce

Obszar interwencji	Nazwa wskaźnika	Źródło danych	Wartość wskaźnika		
			Bazowa (2015)	Osiągnięta (2020)	Planowana (2020)
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Liczba zrealizowanych projektów z zakresu OZE w okresie 2017-2020 (szt.)	dane własne	-	3	2
Zagrożenia hałasem	Liczba zrealizowanych projektów dotyczących modernizacji, przebudowy dróg w okresie 2017-2020 (szt.)	dane własne	-	9	4
	Długość ścieżek rowerowych (km)	GUS	8,0	2,0*	>8,0
Pola elektromagnetyczne	Procent ogólnej liczby punktów pomiarowych w których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych (%)	WIOŚ, PMŚ	0	0*	0
Gospodarowanie wodami	Liczba badanych JCWP rzecznych, których stan oceniono jako dobry	WIOŚ	0	0*	>0
Gospodarka wodno-ściekowa	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności ogółem (hm ³)	GUS	445,6	428,0	≤445,6
	Odsetek ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków (%)	GUS	42,2	44,5*	≥42,2
	Wielkość oczyszczalni komunalnych w RLM (osoba)	GUS	3 274	3 203	≥3 274
	Długość sieci kanalizacyjnej (km)	GUS	62,0	76,8	≥62,0
	Długość sieci wodociągowej (km)	GUS	302,3	324,0	≥302,3
Zasoby geologiczne	Przypadki nielegalnej eksploatacji kopalin	dane własne gminy	0	0	0
Gleby	Udział gleb kwaśnych i bardzo kwaśnych (% powierzchni użytków rolnych)	WIOŚ	31	Obecnie nie publikuje się takiej danej	<31
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Odpady zebrane selektywnie i wyselekcjonowane z suchej frakcji odpadów (tony)	Sprawozdanie gminy	298	663	>298
	Poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. (%)	Sprawozdanie gminy	Nie osiągnięty	Osiągnięty	≤35
Ochrona zasobów przyrodniczych	Poziom lesistości (%)	GUS	18,9	19,6	≥18,9
	Powierzchnia gruntów leśnych (ha)	GUS	8 266,60	8 502,03	≥8 266,60
	Powierzchnia obiektów i obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionych ogółem (ha)	GUS	4 571,1	4 227,85	≥4 571,1
	Liczba pomników przyrody ogółem (szt.)	GUS	62	47	≥62
Zagrożenia poważnymi awariami	Liczba przypadków wystąpienia poważnych awarii (odpowiadających definicji zawartej w art. 3 pkt 23 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska)	PMŚ, WIOŚ	0	0	0

* za 2019 r. (za 2020 r. nie były dostępne na dzień opracowania sprawozdania)

opracowanie: Biuro Doradcze EkoINFRA

4. WNIOSKI I ZALECENIA

1. Łącznie na realizację zadań własnych POŚ w latach 2019-2020 Gmina Bartoszyce wydatkowała blisko **5,308 mln zł**.
2. Wszystkie zadania, za których realizację jest odpowiedzialny **wyłącznie** samorząd gminy, były realizowane zgodnie z planem.
3. Największe nakłady poniesiono na realizację projektu: „Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Galinach”. z kierunku interwencji *IV. Zmniejszanie zapotrzebowania na energię* – blisko 1,6 mln zł.
4. Najważniejsze efekty rzeczowe realizacji zadań własnych POŚ:
 - liczba obiektów poddanych termomodernizacji: 3,
 - powierzchnia użytkowa budynku szkoły poddanego modernizacji – 1046 m²,
 - liczba zmodernizowanych źródeł ciepła – 2 szt. (kocioł olejowy i pompa ciepła),
 - liczba instalacji OZE – 1 szt. (pompa ciepła),
 - roczny spadek emisji gazów cieplarnianych w wyniku termomodernizacji szkoły – 67,31 ton CO₂/rok
 - zakup 904 szt. energooszczędnych opraw ulicznych LED,
 - budowa oświetlenia LED w 9 miejscowościach,
 - budowa sieci kanalizacji sanitarnej o długości 613 m,
 - zmodernizowanie 2 zbiorczych oczyszczalni ścieków,
 - dofinansowanie budowy 48 przydomowych oczyszczalni ścieków,
 - usunięcie 99,6 t odpadów azbestowych,
 - doposażenie OSP w pojazd ratowniczo-gaśniczy – 1 szt.
5. Możliwe do ustalenia koszty realizacji zadań monitorowanych wyniosły w latach 2019-2020 ponad 7,859 mln zł. Największe nakłady poniesiono na realizację zadania z kierunku interwencji *I. Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery* – ponad 5,6 mln zł. Największym pod względem wartości był projekt „Przebudowa drogi powiatowej nr 1354N Głądy - Pieszkowo - Tolko od km 14+942 (skrzyżowanie z DP 1541N) do km 19+260 (skrzyżowanie z DW 512) (odcinek Rodnowo-Tolko)”, realizowany przez Powiatowy Zarząd Dróg (Powiat Bartoszycki). Realizacja projektu przyniosła efekty w postaci przebudowy drogi o długości 4,318 km, a co za tym idzie zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery i zmniejszenia emisji hałasu.
6. Najważniejsze efekty rzeczowe realizacji zadań monitorowanych POŚ:
 - przebudowa 4,3 km dróg,
 - doposażenie 1 obiektu gospodarki odpadami komunalnymi,
 - instalacja 3 jednostek paneli fotowoltaicznych o mocy 120 kW, szacowany spadek emisji gazów cieplarnianych 93,059 Mg CO₂,

- budowa 48 przydomowych oczyszczalni ścieków,
 - usunięcie 99,6 t odpadów azbestowych.
7. Wg stanu na koniec 2019/2020 r. nie zostały osiągnięte następujące wskaźniki:
- Długość ścieżek rowerowych – zmniejszyła się w stosunku do roku bazowego, co wynika ze zmiany definicji ścieżki (drogi) rowerowej. Przez teren Gminy Bartoszyce przebiega Wschodni Szlak Rowerowy Green Velo (na terenie gminy ok. 21 km, w tym dwa Miejsca Obsługi Rowerzystów w Galinach i Dębianach), który jednak na terenie gminy Bartoszyce nie jest ścieżką (drogą) rowerową, a jedynie szlakiem rowerowym (miejscami ulepszonym), wyznaczonym drogami w ruchu ogólnym.
 - Liczba badanych JCWP rzecznych, których stan oceniono jako dobry – gmina samodzielnie nie ma dużego wpływu na osiągnięcie tego wskaźnika, na jego osiągnięcie składa się suma wszystkich działań związanych z ochroną wód prowadzonych przez wiele podmiotów.
 - Wielkość oczyszczalni komunalnych w RLM (osoba) – spadek tej wielkości wynika z likwidacji niewielkiej oczyszczalni ścieków w Mintach o wielkości 71 RLM i przepustowości 10 m³/d.
 - Powierzchnia obiektów i obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionych ogółem (ha) – z przyczyn niezależnych od gminy zmniejszyła się powierzchnia obszarów chronionego krajobrazu (najprawdopodobniej została dokonana korekta powierzchni obszarów chronionego krajobrazu w podziale na poszczególne gminy przy zachowaniu niezmięionej powierzchni poszczególnych OChK; powierzchnia OChK na terenie gminy Bartoszyce zmniejszyła się w 2018 r., a na terenie sąsiedniej gminy Lidzbark Warmiński w tym samym roku – zwiększyła się).
 - Liczba pomników przyrody ogółem – z przyczyn naturalnych ubyło 15 pomników przyrody.
8. Pozostałe wskaźniki realizacji POŚ wg stanu na koniec 2020 r. (w niektórych przypadkach 2019 r.) zostały osiągnięte.